

Gesprek met wethouder H. Gommers. Winterswijk, 13 juni 2007
Over uitbreiding Beatrixpark/Tuunterveld, Masterplan en bestemmingsplan Buitengebied

annexen

**Landgoedvisie
De Batenborgh
bij Winterswijk**

Stichting Vicarie Sancti Nicolai
van 27 oktober 1501

Versie 12 juni 2007

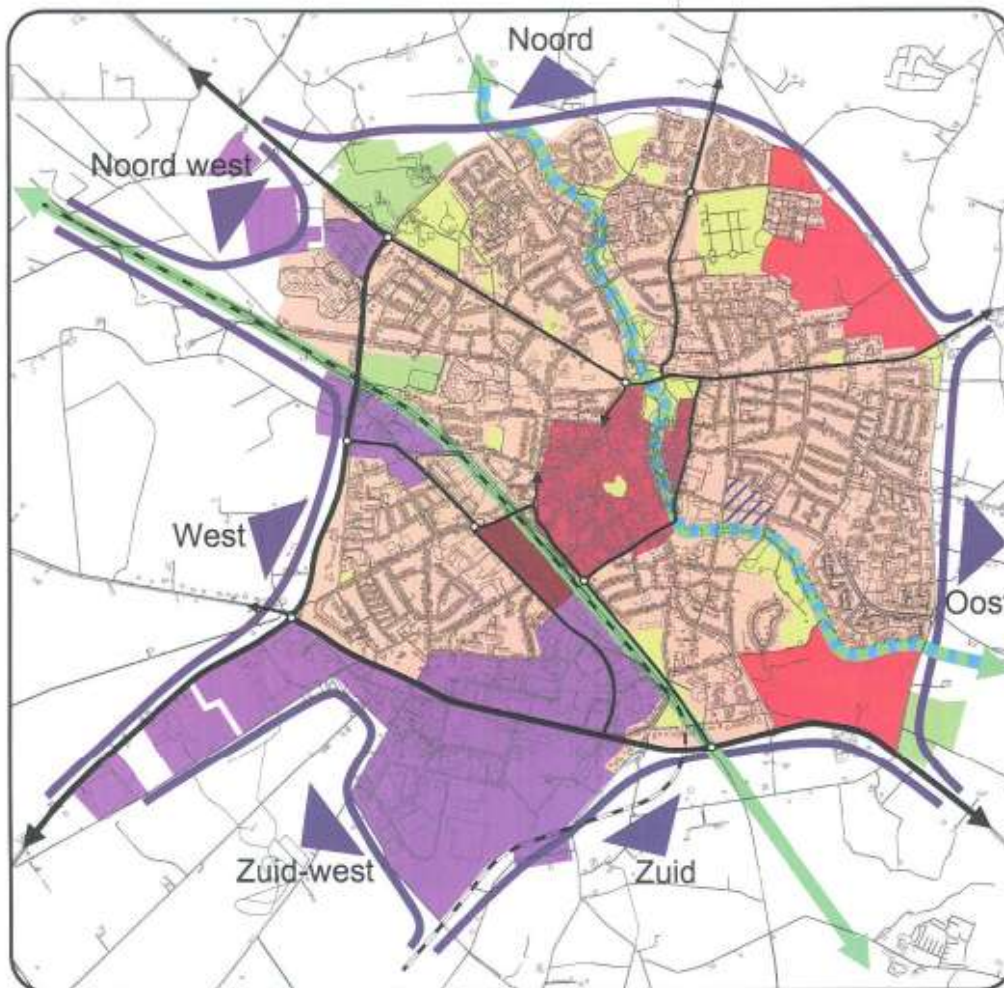

actualisatie structuurplan

Visie Wonen en Werken

gemeente winterswijk

Plankaarten: 2005

GEMEENTE WINTERSWIJK

VISIE EN WONEN
Ontwikkelingsrichting Werken

Beleef 1:22.000 Vlk. 26 sept 2005
nummerstructuurplankarten/wedv 20050428.dwg

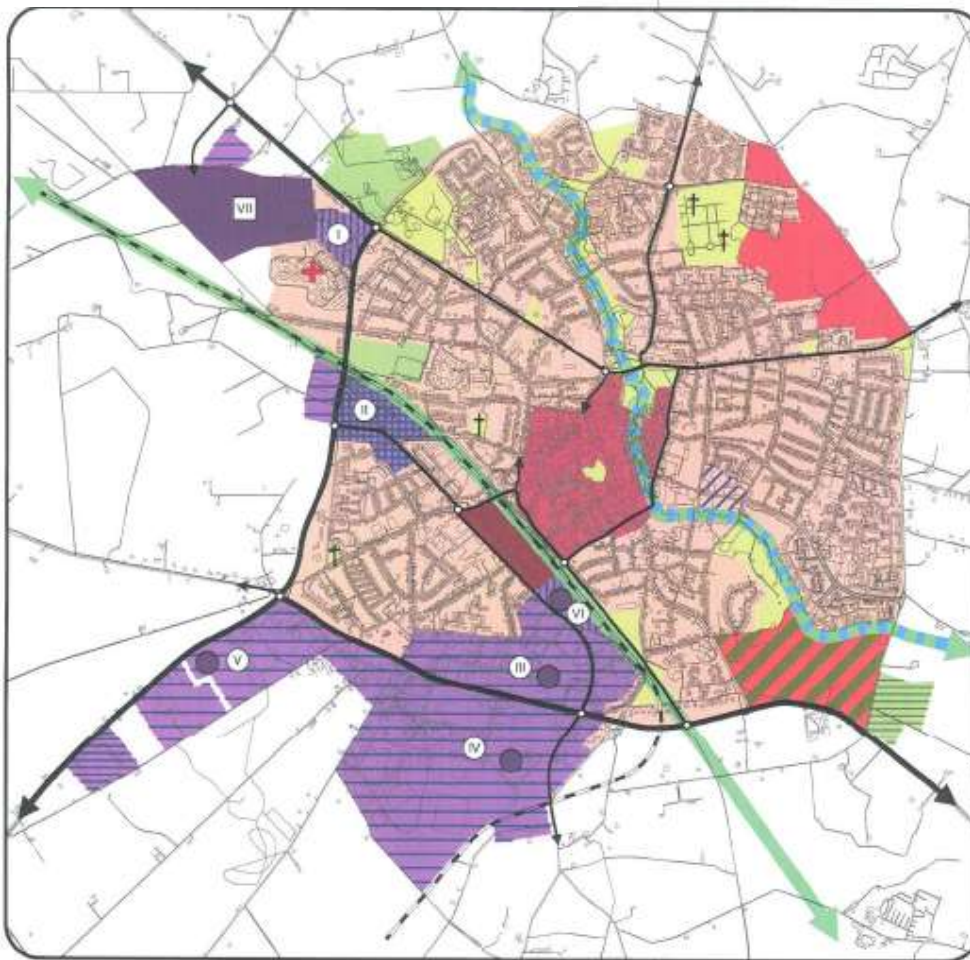

actualisatie structuurplan

Visie Wonen en Werken

gemeente winterswijk

Plankaarten: 2005

INBREIDINGS- EN HERSTRUCTURERINGLOCATIE WERKEN

- I Schaauskamp
- II Europaans/Hazelder
- III Bedrijvenkern Noord
- IV Visbinstat
- V Mistorweg
- VI Spoorzone zuid

UITBREIDINGSLOCATIE WONEN

- VII Noord-west

WONEN MET BEPERKTE BEDRIJVIGHEID

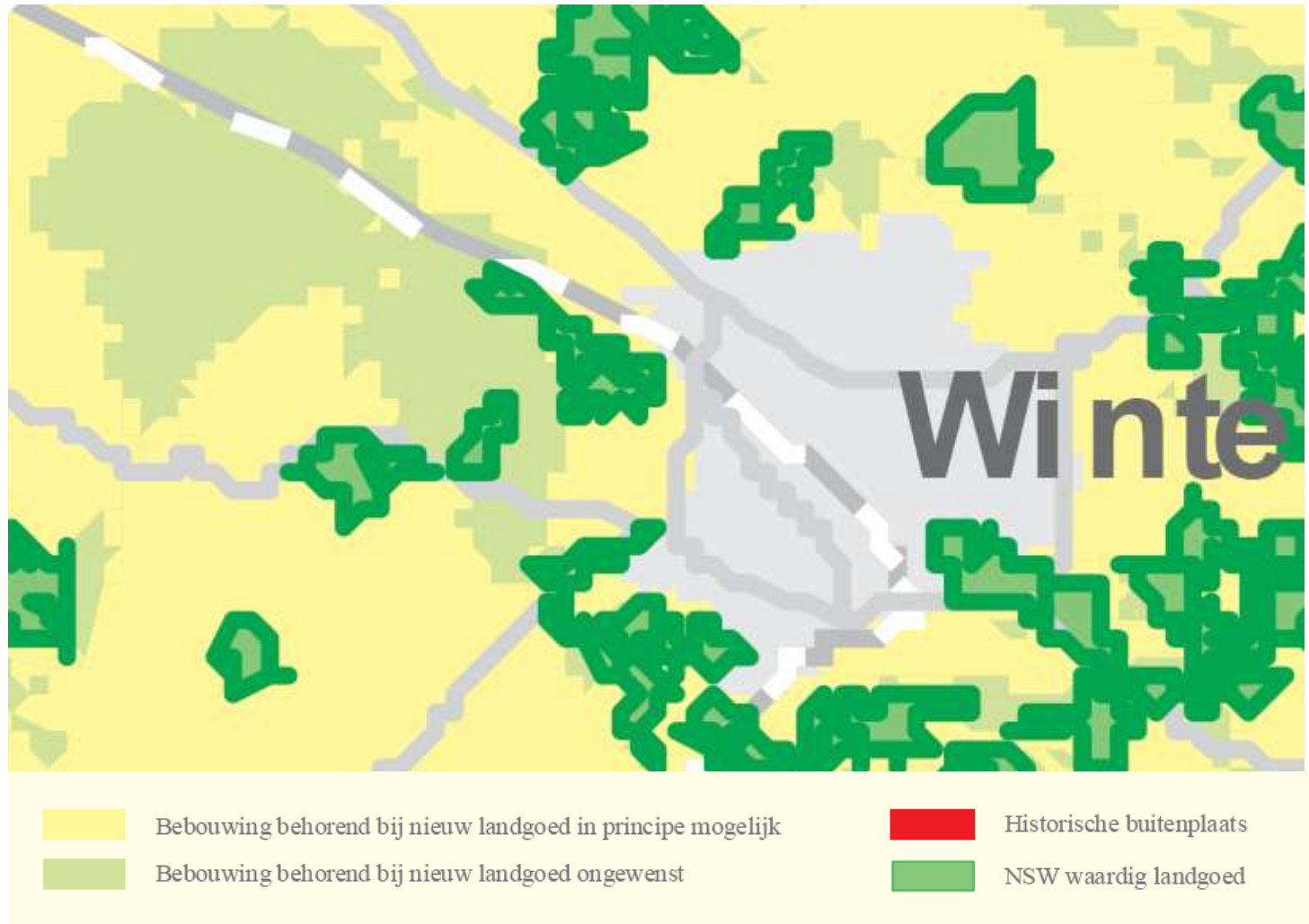
GEMEENTE WINTERSWIJK

VISIE EN WONEN
in- en uitbreidingslocaties werken

Schaal 1:20.000 W: 28 juni 2005
ruimteactie@winterswijk.nl tel. 2006423

Plankaarten: Streekplan Gelderland 2005 (themakaart 19: landgoederen)

Plankaarten: Streekplan Gelderland 2005 (themakaart 25: Recreatie)

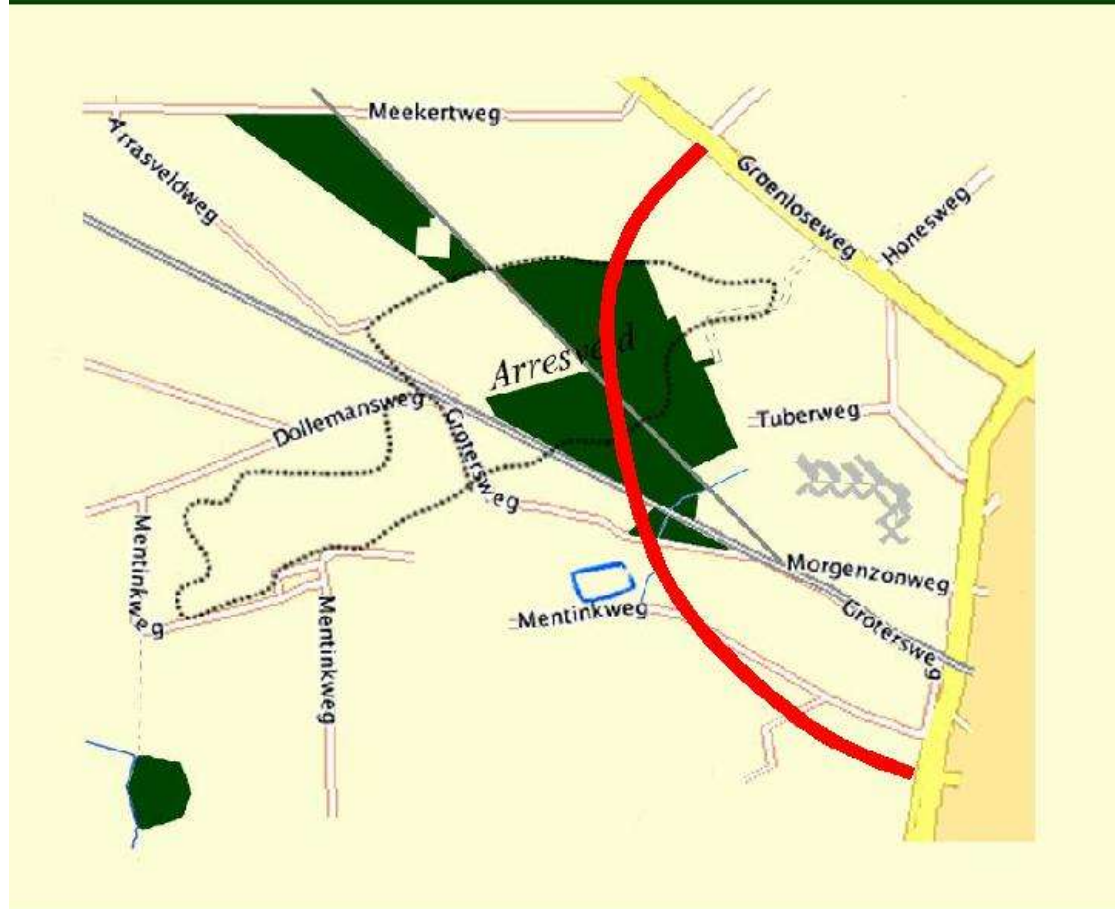

Landgoed de Batenborgh

van de
Stichting Vicarie Sancti Nicolai
van 27 oktober 1501

Plankaarten:
Oude plan
Gemeente
Winterswijk
2004:
Aanleg rondweg
ter ontsluiting
Beatrixpark

Impact van het besluit 14.2.2004 van B&W van de Gemeente Winterswijk
inzake diverse keuzes mbt. het ontwerp Visie Wonen en Werken.
In rood: de voorgestelde rondweg; zwarte stippellijn: contouren Arresveld

Legenda Voorontwerp

Bestemmingsplan Buitengebied Winterswijk

LEGENDA

bestemmingen

	AGRARISCH CULTUURLANDSCHAP
	BEDRIJF
	BOS
	DETAILHANDEL
	DIENSTVERLENING
	GROEN
	HORECA
	MAATSCHAPPELIJK
	NATUUR
	RECREATIE
	SPORT
	VERKEER
	VERKEER - SPOORWEG
	WATER
	WONEN
	WONEN - BUURTSCHAPSKERN

uitbreiding buurtkern

aanduidingen

(ab)	Uitbreiding buurtkern	(nc)	Natuurcamping
(ah)	Autosloper/herstelinrichting	(nn)	Natte natuur
(an)	Aannemer	(nu)	Nuts
(bo)	Bouwmaterialen met opslag	(ol)	Onderwijsinstelling
(dp)	Dierenpensioen	(op)	Opslag
(dw)	Drinkwaterwinning	(os)	Opslag en stalling
(et)	Evenementen	(ow)	Opslag waterschap
(fc)	Fietswinkel/construciebedrijf	(pb)	Productiebos
(ga)	Groepsaccommodatie	(po)	Poel(en) en opslagruimte
(gl)	Groothandel landbouwbenodigdheden	(ps)	Paardensport
(go)	Graanbewerking en opslag veevoerders en kunstmest	(rl)	RWZI
(hb)	Houtbewerking	(rw)	Recreatie woning
(hd)	Graan-, mest- en kunstmesthandel	(sb)	Schuttersbedrijf
(hl)	Herstelinrichting	(sc)	Stacaravan
(hk)	Handel in keukens en badkamers	(sd)	Smederij
(ho)	Horeca	(sl)	Sekstrichting
(ht)	Houtvezelbedrijf	(sk)	Steen- en kalkgroeve
(hw)	Hovenier	(sl)	Smederij en reparatie landbouwwerktuigen
(hz)	Houthandel en zagerij	(tb)	Transportbedrijf
(ib)	Installatiebedrijf	(tc)	Tuincentrum
(iv)	Intensieve veehouderij in extensiveringsgebied	(th)	Timmerbedrijf en houtzagerij
(kk)	Kleinschalig kamperen	(tl)	Timmerbedrijf
(kk+)	Kleinschalig kamperen plus	(tl)	Tankstation en landbouwmechanisatie
(kw)	Kleinwinning	(ts)	Tankstation
(lm)	Landbouwmechanisatie	(ub)	Uitbreiding buurtschapskern
(lo)	Loonbedrijf	(up)	Uitkijkplatform
(ma)	Manege	(ve)	Verenigingsgebouw
(mb)	Metaalbewerkingsbedrijf	(vo)	Veewaag en overlaadstation
(mf)	Muziekinstrumenten fabricage	(vs)	Velde- en terreinsporten
(mh)	Machinale houtbewerking		
(ms)	Modelregulgesport		
(mv)	Mengvoederbedrijf		
(na)	Nevenfunctie voor natuur		

(1)	Woning categorie 1
(2)	Woning categorie 2
(3)	Woning categorie 3
(wz)	Woonzorgcomplex
(zb)	Zwembad
(zm)	Zendmast / sirenemast
(*)	Afwijkende bouwvoorschriften
	Archeologische rijksmonument
	Archeologische vindplaats
I	De Bataaf
II	Sevink Mühle
III	Meenkolen
IV	Venemansmolen
	Gemeentelijk monument
	Karakteristiek bouwwerk
	Rijksmonument
	Maximaal aantal woningen
	HEM water
	Laagvlegroute
	Onverharde wegen

Legenda

EHS Winterswijk met essen

Legenda

- Natuurdoeltypen (kernkwaliteit)
 - Grote eenheden natuur (kernkwaliteit)
 - Stillegebieden (kernkwaliteit)
 - Stillebeleidingsgebieden (kernkwaliteit)
 - Gebiedskenmerken (kernkwaliteit)
 - Ecologische verbindingzones (kernkwaliteit)
- Ecologische hoofdstructuur (kernkwaliteit)**
- Verbindingszone
 - Natuurgebied
 - Verwevingsgebied

Historie Cultuurhistorisch bezit De Batenborgh in vogelvlucht

Geschiedenis van het cultuurhistorisch bezit ‘de Batenborgh’ bij Winterswijk, gaat terug tot 1473

- De wortels van de landgoederen van de Stichting Vicarie Sancti Nicolai in Winterswijk reiken zeker terug tot 1478, en misschien wel tot 1473, toen de bouw van het nieuwe koor van de Jacobskerk in Winterswijk bijna was voltooid.
- De oudste inventaris in het vicarie-archief vermeldt voor het laatstge-noemde jaar een ‘pergamentbrieff’, uitgevaardigd door Henrich Rordinck, Claus van Polwick en Johan ten Kreill, die betrekking heeft op de vicariestichting.
- In het boek ‘Een goed voor de eeuwigheid’ (2001) wordt geconcludeerd dat de Vicarie Sancti Nicolai in de zeventiende eeuw een van de rijkste stichtingen in het ambt Bredevoort was.
- Het grondbezit van de Vicarie bestond in de eerste helft van de negentiende eeuw vrijwel geheel uit weiland en bouwland rond Winterswijk.
- Een overzichtje van omstreeks 1824 vermeldt een totale oppervlakte van ruim 12 hectare. De kern van het goederenbezit was nog altijd de landerijen op het Arresveld, en enkele percelen die meer naar het zuiden waren gelegen.
- Het grondgebied verdubbelde door een belangrijke uitbreiding omstreeks 1840. De Vicarie verwierf toen ruim dertien hectare heidegrond bij de Winterswijkse markeverdeling, gelegen langs de oude spoorweg van Groenlo naar Winterswijk, tussen de huidige Meekertweg en het Arresveld.
- Eind twintigste eeuw en vroeg in de 21e eeuw zijn twee kleine industrieterreinen gelegen in de binnenstad van Winterswijk verkocht. Die opbrengsten zijn gereserveerd voor aankoop van nieuwe grond.

Geschiedenis beheer en exploitatie van het cultuurhistorisch grondbezit

- Vanaf de oprichting in de late middeleeuwen wordt de gronden beheerd door de begunstigde, die aanvankelijk op de grond zelf in een huis van de Vicarie woont en de goederen bewerkt of laat bewerken.
- In de 16e eeuw was door de bijna permanente oorlogstoestand de inning van pachten uit de landgoederen van de vicarie Sancti Nicolai tot een moeizame en bijzonder frustrerende aangelegenheid geworden.
- In 1599 wordt door de Staten van het Kwartier Zutphen het beheer van de vicariegoederen opgedragen aan de Gedeputeerde Staten. Het Doetinchemse Rentambt voert voor de Stichting, vanaf 1616 tot en met 1805, het beheer.
- Omstreeks 1630 was het in het Kwartier van Zutphen regel geworden dat de geestelijke goederen op verschillende plaatsen in het openbaar werden verpacht voor een periode van zes jaar. In Bredevoort vond ieder jaar een publieke verpachting plaats van de boerderijen, weilanden, bouwlanden, renten en garfpachten waarvan het pachtcontract was verlopen
- De nieuwe pacht ging dan op de eerstkomende Martini (11 november) voor een nieuwe periode van zes jaar in. Soms werd het inkomen van een vicarie in zijn geheel verpacht, en soms werden afzonderlijke percelen verpacht.
- Het beheer over de goederen kwam vanaf 1808 te liggen bij Dienst der Domeinen te Arnhem van het Ministerie van Financiën.
- Sinds 1989 voert het Bestuur van de Stichting het beheer over het grondbezit. En feitelijk door het Rentmeesterskantoor Witte in Hoog-Keppel.

Het voormalige huis van de Vicarie in 1599 en het tweede 'speldernij-huijss' rond 1609, door oorlogsgeweld vernield

- Het eerste huis in de buurtschap Dorpbuer van Winterswijk werd kort voor 1501 aan de Stichting geschonken. Dit huis lag aan de rand van het ommuurde kerkhof bij de Jacobs-kerk, naast de pastorie.
- Heer Hendrik van Basten, de eerste begunstigde, woonde met zijn concubine Grete in de vicariewoning.
- In 1599 vermeldde de begunstigde Heer Herman van Basten dat de vicarie-woning naast de pastorie ten tot aan de grond toe was afgebroken: *'den bouhoff is vernielt end 't huis ofte der vicarien-woninge ter aerden geslicht'*.
- Heer Herman had rond 1609 juist uit eigen middelen een 'speldernij-huijss' op een van de hofsteden van de vicarie laten bouwen. Tijdens de oorlog had hij echter moeten toezien hoe het krijsbedrijf zijn bezittingen weer verwoestte: *'Doch heeft hij moeten lijden 'twelck andere geestlicke goederen mede overkomen is in de bedroeffde verlopene oorloghstijden, wanneer niet alleen d'huysen in questie, maer andere ontallicke durch overvall end inlegeringh van ruyteren ende knechten ben gerasiert offte durch 't ongedurich verloop der inwoneren vervallen'*.
- Daarna wordt geen melding meer van gemaakt van een vicariehuis.

De historie van de kapel van de Vicarie in Lievelede (Lichtenvoorde)

- De Stichting heeft in de gemeente Lichtenvoorde (Lievelede) aan de kruising van de Nieuwendijk en de Voshuttedijk een perceel grond met een bosje en een wegkapel.
- Volgens overlevering hebben boeren uit de omgeving, uit dankbaarheid voor de goede afloop van de Tweede Wereldoorlog, deze kapel laten bouwen, samen met pater N. de Wit, kapelaan te Lievelede.
- De kapel - met aanvankelijk een houten Mariabeeld - is op 6 oktober 1946 in gebruik genomen door de pastoor van Lievelede, pater S. Goosen. Enkele jaren later is dit beeld vervangen door het huidige beeld. In 1986 is het Mariabeeld gerestaureerd nadat vandalen het zwaar hadden beschadigd. Later zijn twee zijpanelen aan het kapelletje toegevoegd.
- Meerdere generaties Van Basten Batenburg hebben in 19e eeuw in de Achterhoek zeer veel grond in cultuur gebracht. Daarvoor werden duizenden hectaren grond aangekocht, ontgonnen en weer verkocht. Onder die percelen bevonden zich het in 1953 verkochte [Besselinkschans](#) (of Engelse Schans) en een perceel waarop deze wegkapel zich bevindt.
- De kapel is door leden van de familie Van Basten Batenburg in 1987 geschonken aan de Stichting Vicarie Sancti Nicolai.
- Het is sinds die tijd voor een symbolisch bedrag in erfpacht uitgegeven aan de St. [Bonifatius- en Ludger parochie te Lichtenvoorde](#).
- De kapel wordt onderhouden door boeren uit de omgeving.